

7. Juhhús

7.1. Világ- és európai piaci tendenciák

A világ juh- és kecskehús termelése 2%-kal nőtt 2007-ben, csaknem elérte a 14 millió tonnát. A belső kereslet erősödése miatt elsősorban Kínában, Iránban, Pakisztánban és Afrikában nőtt a termelés. Latin-Amerikában és Argentínában a gyenge minőségű legelők, valamint a korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló takarmány a vágások, ezzel együtt a termelés növekedését eredményezte. A legtöbb fejlett országban ugyanakkor csökkent a juh- és kecskehús termelés. Ausztráliában és Új-Zélandon az állománykorlátozások vezettek a termelés mérséklődéséhez.

Az EU juh- és kecskeállománya már az előző két évben is csökkent, elsősorban a termeléstől leválasztott támogatásokra történő áttérés, valamint a kényelv betegség megjelenése miatt. Az állatállomány 2%-os mérséklődése a juh- és kecskehús-termelés 3%-os csökkenését eredményezte 2007-ben, ugyanakkor a fogyasztás csökkenése kisebb mértékű volt. Az önellátás csökkent, ezért a legnagyobb juhhús fogyasztó tagállamok csak az import növelésével tudták szükségleteiket biztosítani, ugyanakkor az Unión belüli kereskedelem is jelentős maradt. A kedvezőtlen tendenciák folytatódnak, 2008-ban az állomány és a termelés további 1%-os csökkenése várható az EU-ban.

7.2. Hazai piaci tendenciák

7.2.1. Kínálat

A közösségi juhpiacon megfigyelhető tendenciákhoz hasonlóan Magyarországon is csökkent a juhállomány. A KSH adatai szerint 2007. december elsején 1,231 millió juhot tartottak az országban, az állomány 5%-kal maradt el az egy évvel korábitól, augusztushoz képest pedig 4%-kal mérséklődött. Az anyajuhok létszáma 981 ezer volt, egy év alatt 5%-kal csökkent.

7.2.2. Bel- és külpiaci értékesítés

Az állománycsökkenés hatására az élőbárány-felvásárlás 3%-kal esett vissza 2007-ben a KSH adatai alapján. Az összes felvásárlás több mint háromnegyedét adó expressz pecsenyebárány forgalma 12%-kal csökkent, ugyanakkor a tejesbárány-felvásárlás 30%-kal bővült. Az AKI vágási statisztikája szerint 2007-ben felére csökkent a bárányvágás az előző évhez viszonyítva.

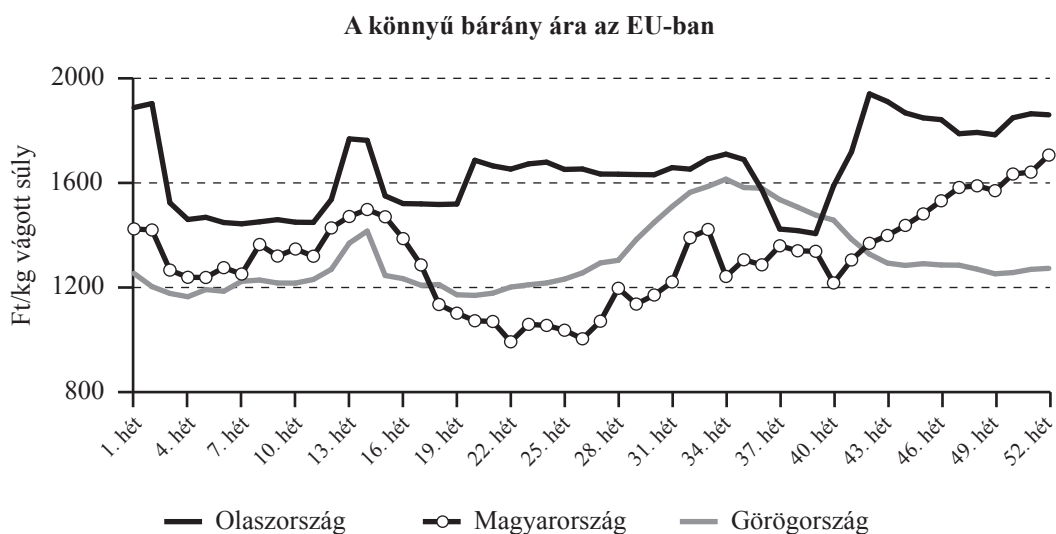
A hazai élő bárány külpiaci értékesítését tekintve, az előző években Olaszország számított a legnagyobb felvevőpiacnak, bár 2006-ban a görög piacra is erőteljesen nőtt a kivitel. Az értékesítést jellemző egypiacosság 2007-ben ismét előtérbe került, mivel az olasz piacra került a bárány 86%-a. 2007-ben (elsősorban a bárányértékesítés szempontjából főszezonnak számító húsvét előtt) Magyarország 24%-kal növelte az Olaszországba szállított élő bárány mennyiségét, ami azonban nem ellensúlyozta a görögországi piacvesztést, a báránykivitel 1%-kal csökkent (8. melléklet). A kivitel értéke forintban számolva 11%-kal esett vissza, euróban kifejezve viszont kisebb volt a csökkenés a forint erősödése miatt. Az egypiacosság mérséklése miatt említést érdemel, hogy az osztrák és a francia piacon csekély mennyiségben ugyan, de értékesítettek magyar bárányt. (Megjegyezzük, hogy korábban, ezekben az országokban a magyar bárány még nem volt jelen.) Ausztriában és Franciaországban általában magasnak tartják a magyarországi árakat, ezért nehéz az értékesítés.

7.3. A piaci árak tendenciája

A közösségi, valamint a hazai juhpiacon a bárány termelői ára 2007-ben is a szezonális hatásoknak megfelelően alakult. Az EU-ban a csökkenő termelés mellett az árak is mérséklődtek (22. ábra).

Az Unió piacán elérhető bárányárak (főleg az olaszországi) nagymértékben meghatározzák a hazai árak alakulását. Olaszországban a könnyű bárány termelői ára 2007-ben, Ft-ban 6%-kal esett vissza az egy évvel korábbihoz képest. Az árcsökkenés Magyarországon is érezte hatását, a kereskedők (exportőrök) 2007-ben 6%-kal alacsonyabb áron vásárolták fel a könnyű bárányokat (14. melléklet), mint egy évvel korábban. Az olasz piacon elérhető exportár nagyobb mértékben csökkent, mint a hazai felvásárlási ár, és a hazai exportárak jóval alatta vannak az olasz termelői áraknak.

22. ábra

Forrás: EU Bizottság, AKI, PÁIR